

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminică

Cea mai veche foaie națională politică-poporală înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminică

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 60,—
Pe o jumătate de an Lei 30,—
Pe un pătrar de an Lei 15,—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg

Redacția și Administrația

Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12
(lângă poștă)

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Mitropoliei (Măcelarilor) No. 12

Prețul inseratelor:

Un șir pe 3 Lei pentru fiecare publicare

Rolul cooperației

În urma înlăturării stăpânirii maghiare, satele noastre au început în timpul din urmă, sub îndemnul preoților și învățătorilor, să înființeze diferite cooperative. Această pornire spre organizare, pentru îndrumarea economică a elementului românesc, care este străin de comerț, — folosindu-se alții de bogățiile ce le poartă pământul acestei țări, — are nevoie de sprijinul larg și desinteresat al Statului și de disciplină în respectarea legilor și statutelor, după cari se conduce mișcarea.

Cooperativa, fiind împăcarea dintre ideal și real, trebuie să se păzească de-a apuca numai pe una din aceste căi, să nu fie compromisă, aducându-se prin aceasta un motiv al slăbiciunii noastre la îndemâna străinilor și a primii să lăsăm și celorce vor veni după noi să ducă mai departe *robia economică*. Pentru lămurirea cetitorului, vom arăta rolul cooperației în actuala stare de lucruri, creiată după unire.

Orașele noastre sunt toate pline de străini, ce vând toate produsele satelor și le îngrijesc cu mărfurile și uneltele de cari au nevoie. Țăranul nostru nu se bucură de întreg câștigul mărții lui. Între el și locul de vânzare sunt o seamă de mijlocitori, cari trec marfa din mână în mână scumpind-o, întreținându-se astfel pe spinarea producătorului o clasă de oameni paraziți, străini de neamul și sângele nostru.

Prin urmare, vedem, că mișcarea cooperativă are un scop *național*: acela de-a aduce redeșteptarea și întronarea elementului românesc în comerțul și industria României, la locul său de cinste. Lupta nu mai poate fi dusă de unul singur și exemplul cel mai bun sunt „Asociația culturală“ și banca „Albina“ din Sibiu, cari în trecut au adus mari servicii românismului. Azi situația s'a schimbat. Cele două instituții nu pot face totul. Iar Statul încă are o mulțime de greutăți. Să începem deci noi de noi. Puterile fiecareia adunate la un loc, ne dau o forță mai puternică, care îndrumată de oameni pricepuți, putem ajunge la realizări de fapte cari uimesc pe fiecare în parte.

Prin cooperative se îmbunătățește și starea materială a membrilor cooperativelor, aducându-le toate mărfurile și uneltele de cari au nevoie, ca mașini agricole, cereale, pielărie, etc. Prin cooperative se desfac mărfurile producătorilor direct consumatorilor, înlăturându-se mijlocirea altora. Acest rol îl dau cooperativele de aprovizionare și desfacere în comun, cari au început să se înființeze în întreaga Transilvanie și cari trebuiesc consi-

derate ca sâmburele, în jurul căruia se vor desvolta celelalte feluri de cooperative.

Alături de cooperativele sus numite și de consum, iau loc cooperativele de credit, numite și băncii populare, cari primesc spre fructificare (cu dobândă) depunerile membrilor și dau împrumuturi cu interese numai de 7—9%, pe când unele bănci comerciale de azi ajung să ia și un leu la pol (douăzeci lei) pe lună, ceea ce face 60% dobândă pe an.

Prin cooperativele de producție, ca exploatare de păduri, lăptării, industriei etc., asociații își întovărășesc munca, putându-și procura și capitalul de care au nevoie, fiind ei însăși stăpâni și unde întreg câștigul exploatării li se cuvine lor, nu să-l ia unul singur. Motii noștri despre țara noastră avem și cântecul, că:

„Munții noștri aur poartă,
Noi cerșim din poartă 'n poartă“

singurul mijloc prin care și-ar putea ridica traiul lor plin de mizerie, e cooperația.

Rolul social, pe care-l are cooperația, aduce acestei mișcări o înălțare vădită asupra capitalismului, întrucât ea se îngrijește și de îmbunătățirea culturii membrilor, creînd chiar prin statute fonduri culturale, pe cari le întrebunțează pentru ajutorarea școlii și bisericii, pentru întemeierea de case de cetire și altele.

Ea înlesnește cunoașterea mai de aproape a membrilor, făcând o punte între bogat și sărac, învățat și neînvățat, înfrățindu-i pe toți pentru îndeplinirea cuvântului Mântuitorului: „Iubește pe deaproapele tău, ca pe tine însuși“. Prin adunările generale și comitetele de direcțiune (consilii) se face cea mai bună școală cetățenească, învățând și pregătind pe fiecare din noi în conducerea și administrarea, în mod cinstit, a avutului altuia.

Acesta fiind rolul național, economic și social al cooperației, înfăptuirea celor amintite mai sus cere, din partea acelor, cari își iau însărcinarea de a conduce asemenea instituții, să insuflă dragoste membrilor și să ferească de cel mai mare rău: de-a face din instituții, să insuflă dragoste membrilor și să se rămâie la *ușa* cooperativei. Oamenii politici au datoria s'ajute mișcarea cooperativă, iar cooperatorii să ceară oricui poate, să-i dea ajutor.

Mina I. Grădinaru,

Controlor al Cooperativelor din
județele Sibiu, Turda-Arieș, Târnava
mare și Alba-inferioară.

Cum ne iubesc Sașii . . .

Dela un vechiu și distins abonat primim următoarele rânduri:

Pe la noi domnește de vre-o câteva zile între popor o agitație neobicinuită, pricinuită de atitudinea „fraților“ noștri Sași, față de Români. Anume: „Tageblatt“-ul, cea mai veche și mai răspândită gazetă săsească, care apare în Sibiu, a adus în numărul dela 8 August a. c., un articol publicat de unul dintre cele mai răspândite ziare din Anglia („Times“), prin care vrea să a-rete lumii mari, la ce soartă amară este condamnat nobilul popor săsesc, cu cultura sa superioară, ajungând în urma stărilor nouă, create de războiu, sub domnia barbarului Stat românesc. Articolul menționat, care, cred că nu ne înșelăm, dacă presupunem, că a pornit tot de aici din Ardeal, afirmă cu un dispreț revoltător și cu tendința hotărâtă de a ne batjocori și a dovedi, pe ce treaptă inferioară de cultură ne aflăm noi Românii, stăpânii de azi ai țării, accentuând că nainte de războiu, cuvântul „Român“ însemna colectivitatea celei mai inferioare și mai inculte pături sociale, de exemplu porcari, vâcari, tăetori de lemne și slujnice.

Oamenii ar dori să dea expresie, în oarecare formă, revoltei lor sufletești, în contra acestei insulte nemaipomenite. Fieștecare să întreabă: D'apăi nu am fost noi destul prigoniiți și batjocoriți, când gemeam sub stăpânire străină!? Mai trebuie să suportăm jugul și batjocura străinilor, în casa proprie, și acum sub stăpânirea noastră românească!? Ori nu află autoritățile noastre românești de bine, să ne apere de astfel de insulte infame!? Sau cred diriguitorii de azi ai țării, că în schimbul voturilor primite dela Sași, ne pot lăsa pradă urgiei nemțești!? Nu-și dau dumniilor seama, că dacă vor merge lucrurile mai departe așa, mâne-poimâne vor ajunge iar străinii stăpâni în țara noastră?

„Frații“ Sași să nu uite, că hotărârile dela Alba-Iulia, cari au recunoscut cetățenilor țării, deci și Sașilor, drepturi egale, le-au zămislit creșterea celui generos popor de „porcari, vâcari și tăetori de lemne“, care nu și-a rezervat pentru sine nici un privilegiu, cum le aveau dumnealor până mai dăunazi, — punând la dosar, dar nu uitare, scrisul ziarului „Tageblatt“ din anii de răstriește 1916—1918.

Dacă astfel înțeleg „frații“ Sași să-și exprime recunoștința pentru marimozitatea românească, să nu uite, „că Românul ține minte“.

Am tot așteptat să vedem, în ce mod va reacționa opinia publică românească din Si-

biu? Dar înzadar am aşteptat. Opinia publică românească tace, ea n'a reacţionat, pentru că Românii, nefiind organizaţi mai strâns, le lipseşte iniţiativa, pentru că — cum să vede — farmecul „bolidului cu linte“ şi goana după plăceri şi îmbogăţire uşoară, care ne-a copleşit şi divizat în atâtea partide, a avut şi darul de a amorţi simţământul demnităţii şi

de a amorţi simţământul demnităţii şi al al mândriei naţionale.

Sigur, că ori şi care alt popor din lume, într'un astfel de caz nu ar fi ezitat nici un moment, a-şi manifesta indignarea. Numai Românul tace şi suferă, pentru că, vezi Doamne, Românul e — blând şi iertător.

Un abonat.

Mersul industriei şi comerţului în Ardeal

II

În numărul 31 al foii noastre am scris despre dezvoltarea industriei şi comerţului în anii din urmă, scoţând la iveală greutăţile provocate de reducerea valorii coroanelor, până la scumpetea banilor de azi.

După ce la noi în ţară, de prezent orice bancă sau persoană privată, poate cere după bani **dobândă câtă vrea**, 'e' ceva de sine înţeles, că banii cu camătă să fie scumpi. (Sub regimul unguresc, cine lua o dobândă mai mare de 8%, putea fi pedepsit, dacă se făcea arătare). Din toamna anului 1920 încoace banii cu împrumut sunt tot mai căutaţi. Cine nu va cugeta, deci, să capete o camătă cât mai mare?

Alta este situaţia celei lucră, la rândul său, cu bani de împrumut. Pentru aceasta se nasc tot mai multe greutăţi, dacă n'are bani destui sau plăteşte dobândă mare după ei. Vom lua o pildă.

O fabrică, care construieşte maşini agricole, vede că ar putea desface încă odată atâtea maşini la an, dacă ar avea mai mult fier şi mai mulţi lucrători. Caută deci să se împrumute la bancă. Lucrul merge greu, dar tot capătă câteva sute de mii lei ca **împrumut**, pentru care însă, în loc de 8—10% dobândă, — cum era mai înainte, — azi trebuie să plătească 16—20% interese pe an, dacă nu chiar 20—25%.

Din banii împrumutaţi cumpără **materialele necesare** şi angajează mai mulţi lucrători. Aceştia din urmă încă nu vreau să lucreze ca mai înainte, pe bucată, ci cel mult 8 ore la zi, făcând în aceste ore fiecare cât poate sau vrea. Dacă în industriile, unde se poate socoti lucrul pe bucată, s'ar introduce aşa, atunci oamenii ar fi mai silitori. Ar lucra mai mult şi ar câştiga mai mult. Lucrând cu toţii cu tragere de inimă, în **4—5 ani ţara s'ar reface** de minune. Am avea de toate şi am scăpa de scumpete. După aceea am putea să ne întoarcem din nou la lucrul în ore fixe.

De fapt, în prezent lucrurile merg întors: Pe banii luaţi cu împrumut, îţi cere cât vrea, iar tu dacă ai lipsă, trebuie să dai. La rândul tău încarci pe marfă, care devine mai scumpă. Lucrătorului din atelier nu-i poţi da să lucre pe bucată, ci lucră în 8 ore cât află el cu cale, de obicei mai puţin, nu mai mult, decât s'ar conveni. Aici vine **scumpetea a doua**, a lucrului, — după a banului, — care încă urcă preţul mărfii gata.

Că în industrie e aşa cum descriem aci, ştiu toţi cari se ocupă cu ea. În industrie, pe lângă capitalul propriu, se lucră în anumite timpuri şi cu capital străin, ceea ce nu e ruşine. Tot aşa e ştiut, că dintre 10 lucrători în fabrică, 2—3 sunt mai slăbuţi, dacă nu chiar leneşi. Când aceştia nu lucră pe bucată, atunci ei sunt povara care scumpeşte lucrul şi al celor harnici. Aci va zice poate cetitorul: Ei, bine, acestora să li se dea drumul. Aşa ar fi să fie, numai cât bine ştim, că acum după războiu mai nicăiri nu

sunt braţe destule, fiindcă războiul a nimerit foarte multe materiale, cari acum trebuiesc înlocuite. De aceea vorbim de refacere.

Între astfel de împrejurări: **producţia** materialelor de tot felul e mică şi **preţul** lor de vânzare devine mare. Bine înţeles, că scumpetea mai creşte şi prin urcarea dărilor, a chirilor, transporturilor şi altele.

În felul descrierii de mai sus se lucrează azi în industrie şi aşa ajung mărfurile la vânzare, dela fabrică sau atelierul meseriaşului.

*

Multe mărfuri, odată gata în fabrică sau în atelierul meseriaşului, se vând de aci **deadreptul** celei le foloseşte, de obicei ţăranului nostru. Aceste mărfuri se cumpără mai ieftin. Sunt însă o seamă de mărfuri — am putea zice cele mai multe, — cari dela fabrică le cumpără negustorul. Acesta le duce în prăvălia lui, le face un nou preţ, socotindu-şi şi el un câştig oarecare, apoi le îmbie spre vânzare, cui vine în prăvălie. Aşa se face vânzarea în mic a mărfurilor mărunte. **Negustorul** e numai un mijlocitor, dar fără de care nu se poate trăi în zilele noastre.

Ei, dar aşa precum fabricantul în zilele de azi lucră tot cu bani gata şi mulţi, tot astfel şi negustorul are necesitate de bani mulţi şi personal mai mult sau mai puţin, dupăcum îi e prăvălia de mare.

La cumpărarea mărfii gata dela fabrică sau la mărirea unei prăvălii, negustorul încă îi trebuie azi bani mulţi, ca şi fabricantului sau meseriaşului. Dacă n'are destui, se duce şi el la bancă, unde capătă greu bani, — dacă peste tot capătă, — şi cu procente mari.

Cum lucrează deci negustorul, între astfel de împrejurări, mai departe? Incarcă şi el pe marfă cât poate! Asta e singura lui putinţă: când vede, că marfa e căutată, cere mai mult; când nu-i destulă căutare, lasă de bună voie din preţ, fără a-l sili cineva.

În anii din urmă s'a făcut **legea speculei** care vrea să oprească pe negustorii ce lucră cu câştiguri prea mari. Recunoaştem, că sunt şi de aceştia. Dar nu mai puţin e adevărat, că bazându-ne singur pe legea speculei, nu ajungem nici odată la îndestulare şi linişte. Măsurile ca legea speculei îşi au rostul în timpuri anormale, — bunăoară în cursul unui războiu, — dar nu se mai potriveşte la patru ani după războiu. Doar vedem bine, că, tot ameninţând cu legea speculei, viaţa se scumpeşte mereu, fiindcă banul nostru scade. Şi banul nostru scade în prima linie, fiindcă noi mai mult consumăm, decât producem. Dovadă: mai mult **avem** din ţări străine, decât **ducem**. Asta e în asemănare cu viaţa omului, care mănâncă mereu din ce a moştinit, în loc să mai pună şi el ceva lângă averea moştinită.

Nu numai lege contra speculei ne trebuie nouă, ci **lege contra celor ce nu lucră nimic**, contra celor care zac tot prin cafenele, contra acelor cari ne sug sângele şi mun-

ca celor mulţi, trăind ca căpuşa în lăna oii netunse.

E absolut greşit a face tot numai noi legi de speculă, fără a lua măsuri pentru a se produce mai mult în fabricile noastre din ţară, fără a sili pe oricine, dacă nu e bolnav, să lucreze ceva, ce poate.

Ar trebui dată lozinca: În timpuri grele de refacere, ca acestea prin care trece azi ţara noastră, **numai cine produce ceva, are dreptul să consume**.

În ateliere şi fabrici să lucreze fiecare cât poate, pe bucată, nu simplaminte 8 ore fixe, — ci 8—10 ore la zi (câştigând şi el mai mult), măcar pe un timp de 2—3 ani, — ca astfel să producem mărfuri destule, din cari avem lipsă.

Procedând astfel, în scurt timp **vom avea mărfuri destule**. Preţul lor va începe a da înapoi, fără ca ţara să suferă. Vom avea linişte şi vom scăpa de legi de speculă şi câte şicane. Vom ajunge să avem mai mult export, decât import. Atunci leul nostru se va ridica. Asta e necesar atât pentru bunul mers al industriei şi comerţului, cât şi pentru mulţumirea ţăranului nostru. Doar vedem unde am ajuns tot maximând grăul: Nimeni nu vrea să-l mai samene! E nedrept a cere ţăranului grăul tot ieftin, când d. e. uneltele de fer se urcă mereu în preţ.

*

Dar nu numai în ateliere, fabrici şi prăvălii, să se lucreze mai mult, ci şi **în birourile statului**. Aci să se şteargă sistemul de-a avea ore de birou numai înainte de ameazi, dela 7—1 sau 8—2. Să fie înainte de ameazi 4 ore şi după ameazi 2—3 ore. Se va lucra mai mult şi mai bine, prin ceea ce vor trebui mai puţini funcţionari, cari în schimb vor putea fi plătiţi mai bine.

E ştiut de toţi, că dimineaţa punctualitatea lasă de dorit, iar la ameazi îl ia foamea pe om. Mai vin apoi şi partide şi oameni cari îţi cer informaţii. Timpul trece şi nu se lucră mai nimic. Actele rămân ne-resolvate de pe o zi pe alta.

Pe când, dacă sunt ore de birou înainte şi după ameazi, se schimbă situaţia. Înainte de ameazi se primesc partide şi se dau informaţii, iar după ameazi să resolvă în linişte acte curente şi ce e necesar pe ziua următoare înainte de ameazi.

Aşa se lucrează azi în biroul unei prăvălii sau fabrici moderne. Şi de ce n'ar lucra funcţionarul de stat, după ameazi, mai bine în biroul lui, decât să meargă într'un birou de fabrică, unde lucrează 2—4 ore, pentru o remuneraţie oarecare? Mulţi sunt siliţi azi, a face aşa, dacă vreau să câştige încă ceva, pe cale cinstită, lângă salariul dela stat, care, — asta trebuie recunoscut, — pentru timpurile de scumpete crescândă, sunt în general destul de mici. **Nic. Bratu.**

Cursul banilor

la Bucureşti, în 14 August, a fost în valută următorul: francul francez 13.15 lei, lira sterlină 1100 lei, dolarul 240 lei, lira italiană 9.55 lei, francul elveţian 44 lei, coroana cehă 7 lei, 100 mărci germane 3.10 bani, 100 cor. austriace 34 bani, 100 cor. ungare 1.50 lei, dinarul 2.30 lei. — Leul la Paris 8 centime, e deci în scădere faţă de săptămâna trecută. Dar mai mult a scăzut leul faţă de celelalte valute tari (engleză, americană, elveţiană, italiană). Faţă de aceste valute tari e în scădere şi francul francez. La mijloc par a fi capitalişti englezi, cari au bătut în jos francul francez. Încă o dovadă, că englezii şi americanii stăpânesc bogăţia lumii.

Politica externă

Ungaria. Știri tot mai urâte vin din Ungaria, despre felul cum sunt ținute ostații români (prizonierii politici), cari în anii trecuți au căzut întâmplător în mâinile Ungurilor. Acum câteva săptămâni spunea lucruri îngrozitoare majorul Sorescu, care greu bolnav a scăpat cum biată a putut și a venit la Brașov. Acum se vestește, că ostații români au fost scoși din lagăre și trimiși în închisori cu cele mai aspre reguli, alături de toți criminalii. Capătă hrană foarte rea, nu li se dă medic și pe afară îi lasă cel mult o jumătate oră la zi. — Ar fi de dorit, ca guvernul nostru să se întrepună mai cu dinadinsul, pe cale diplomatică, pentru soarta acestor nenorociți, cari n'au greșit altceva, decât că s'au afirmat ca buni români.

Germania. Ocupația franceză în Ruhr a îndemnat pe mulți Germani să nu lucreze sub Francezi. Pe acești lucrători guvernul Cuno i-a ajutat mereu cu bani. Spre acest scop, guvernul german a tipărit bani din greu. Dar acum banul german a ajuns la mai nimic. Urmarea a fost, că în săptămânile din urmă scumpetea a crescut la nebunie. Din cauza aceasta a izbucnit Dumineca trecută cele mai mari nemulțumiri. În urma lipsei de alimente, la Krefeld au fost ciocniri cu poliția, rămânând 4 morți. La Baden și Ratibor alți morți. Din cauza scăderii valorii banilor germani, țărani nu mai duc alimente la orașe. Stația guvernului Cuno a ajuns astfel tot mai critică, până ce a fost silit să se mulțumească. Asta s'a întâmplat Luni 13 August. Cu formarea noului guvern a fost însărcinat politicianul Stresemann (național-liberal), după ce a declarat, că el e pentru punerea unei dări pe avere, schimbarea valutei, credite în aur, socotirea salarelor în aur etc.

Schimbarea guvernului n'a liniștit încă spiritele în Germania. Berlinul e totuși mai liniștit, decât alte orașe, îndeosebi cele din Saxonia, unde comuniștii fac mereu tulburări și scandal. Multe fabrici au fost închise. Ele nu mai pot plăti salarele din lipsă de mijloace de plată, măcar că s'au făcut bani de hârtie și de 4 milioane o bancnotă (hârtie). Dar prin scăderea groaznică a mărcii, nu se pot tipări atâtea bani, câți trebuiesc zilnic.

Noul guvern s'a prezentat Parlamentului, fiind de față și ministrul Angliei la Berlin, și Thomas, conducătorul muncitorilor francezi. Credința generală este, că acest guvern va putea ajunge mai ușor la înțelegere cu Francezii și Belgienii, în chestia ocupării Ruhrului și a despăgubirilor de războiu. Agitația nesăbuită a comuniștilor a adus cu sine, că guvernul german a ridicat libertatea presei, introducând pedepse grele pentru turburătorii liniștii publice. Utimele știri spun, că comuniștii ar fi hotărât încetarea grevelor. Gazeta comunistă „Rote Fahne” (Steagul roșu) a fost din nou oprită pentru abuz la tradare de stat.

În zilele viitoare situația în Germania se va lămurii mai bine. Să sperăm, că Nemții vor face totul, să plătească ce pot, iar Francezii vor ține seama de ce se poate și ce de fapt nu se poate. Ca să fie odată pace în Europa.

Turcia. Alegerile s'au sfârșit cu învingerea turcilor naționaliști. Nu e nici un deputat de altă naționalitate. Printre deputați sunt mai mulți адвоаți, medici, ingineri și mai puțini hogi (preoți) ca în fostul parlament. Noua adunare are 280 de deputați. Realegerea lui Mustafa Kemal pașa, ca președinte, e sigură. În partidul lui Mustafa Kemal au intrat 113 deputați. E interesant a se ști, că după încheierea păcii, lira tur-

cească a scăzut. Lumea a rămas foarte mirată. Motivul principal se caută în împrejurarea, că datoriile Turciei n'au fost precis regulate prin contractul de pace.

Grecia. La Atena se discută mult întrarea Greciei în Mica Înțelegere. Se susține, că dacă nu s'a făcut aceasta la conferința din Sinaia, o să urmeze în curând. Ba să combinează chiar o alianță greco-sârbo-română.

INFORMAȚIUNI

Chipuri de vară

Soarele din vârful scării
Aurește largul zării,
Iar din poală varsă jar
Peste lumea din hotar.

Vitele, cu smoc în gură,
Fug orbis la bătaură,
Rupți din șele păzitorii
Se târăsc spre iazul morii.

Colo 'n rariște, sub car,
— Masă 'ntinsă de plugar.
Un flăcău uscat de sete
Dă târcoale unei fete...

S'ar răcori la fântână,
N'ar scăpa-o nici din mână,
Setea-l arde, doru-l seacă,
Nu știe ce să se facă.

Dintr'un lan, de pe-o colină,
Se strevale-o voce plină,
Rușinată pleacă fata:
— „Vai, acum, ce-mi zice tata?”

Petrea Dascălul.

Pe abonații restanțieri, cari nu plătesc, dar foaia au primit-o timp mai îndelungat, fără a o trimite înapoi, — îi vom publica cu numele în gazită. Să nu se supere, deci, cine nu vrea să știe, că o foaie cinstită nu se poate susține din vânt, ci numai din abonamente, în scumpetea de azi. Foaia e și așa destul de ieftină.

Parastas pentru A. Bârseanu. D-na văd. A. Bârseanu face cunoscut, că Duminecă 19 August 1923, la ora 11 dimineața, se va oficia în Catedrala ortodoxă din Sibiu parastasul de un an, pentru odihna sufletului răposatului Andrei Bârseanu.

Comunitatea de avere a Bănățenilor trece prin mari frământări, în anii din urmă. E o continuă luptă pentru postul de președinte. Grosul celor 94 comune, cari compun Comunitatea, au fost pentru generalul și fiul de grănițer Domășneanu, un renumit organizator militar. Acesta, văzând însă atâtea frecări, s'a retras. Așa s'a ales, în adunarea din 8 August 1923, ținută în Caransebeș, deputatul liberal Ilie Orzescu, directorul școlii normale din Caransebeș. O fi bun, poate, director la școala învățătorilor, dl Orzescu, dar ca președinte la Comunitatea de avere, la tot cazul pricepe puțin!

Impunerea nouilor dări e pe sfârșite în întreagă țara, afară de orașul București, unde lucrările vor mai ține încă o lună. Acum vine la rând pertractarea apelurilor.

Convocare. Despărțământul Vințului-de-jos al „Asociațiunii” invită la adunarea generală ordinară, ce se va ține în Vințul de jos, la 26 August a. c., ora 3 d. m.

Lagărul dela Făgăraș, unde se aflau de prezent rușii vrangheliști, se desființează. Rușii vor fi trimiși în alte părți. — Făgărășenii se pot numai bucura, că au scăpat de niște oameni, cari de mult trebuiau trimiși de unde au venit.

Un foc mare s'a întâmplat, în 12 Aug. 1923, la întreprinderea de lemne din Balta sărată, lângă Caransebeș. Au ars peste 25.000 metri cubi de lemne. Pagubele se urcă la zeci de milioane lei. Au sărit țărani din toate satele din apropiere, ca să stingă. Cauza focului nu e încă cunoscută, dar oamenii cei mai mulți dau cu socoteala, că focul a fost pus.

Pertractările româno-ruse. Din București să comunică, că comisia română sfârșind pertractările cu comisia sovietică rusă, în chestia circulației vapoarelor pe Nistru, s'a întors în Capitală, să-și înainteze raportul asupra celor discutate. Pertractările economice vor urma la Chișinău, după ce comisiile militare vor stabili punctele de trecere. Întru cât unele mărfuri necesare Rusiei urmează să treacă pe la noi din Italia, din comisia la Chișinău va face parte și un delegat italian.

La atelierele căilor ferate din Cluj a izbucnit foc, în 10 August, pe la 6 ore seara, după ce lucrătorii au fost părăsit atelierele. Pompierii au sosit târziu. Apă încă era puțină. A ars deci până după miezul nopții. Au fost distruse atelierele de tâmplărie și unele magazii de materiale. Paguba se socotește la vre-o 5 milioane lei.

Călduri mari au dat săptămâna trecută în Franța, Spania și America de Nord. În căldura cea mare s'au aprins în Franța și niște păduri. La înmormântarea fostului președinte al Americii, Harding, mai mulți inși au fost loviți de insolație (razele soarelui în cap). Astfel de cazuri au fost și în Franța și în Spania.

Numărul celor fără lucru în Anglia a fost la 30 Iulie 1 milion 195 mii persoane. Această cifră întrece cu 10,700 pe cea cu o săptămâna mai înainte, dar e cu 290,278 mai puțin ca la începutul anului. Mulți englezi puțin ca la începutul anului. Mulți englezi pleacă acum în Canada.

Numărul invalizilor de războiu, după datele înaintate Biroului Internațional al Muncii la Geneva, pe țări este următorul: Germania 1.537,000, Belgia 50,000, Canada 45,000, Statele Unite 157,000, Filanda 10,000, Italia 800,000, Polonia 320,000, România 100,000, Iugoslavia 164,000, Rusia 775,000, Cehoslovăcia 236,000, Noua Zelandă 20,000. Totalul invalizilor, cari primesc penzii, ar fi de 4.124,000.

Noi târguri de vite au fost încuviințate de Ministerul de domenii în următoarele comune: Un târg săptămânal de mărfuri și vite în comuna Pănat (Pănatul de câmpie, județul Murăș-Turda) în fiecare Mercuri, apoi trei târguri anuale în zilele de 13—15 Februarie, 13—15 August și 13—14 Noemvrie; în comuna Ungra (jud. Târnava mare) trei târguri anuale de vite în zilele de 10—11 Martie, 29—30 Iunie și 2—3 Noemvrie.

Aviz. Văduvele și reprezentanții orfanilor de războiu din Sibiu, cari posed nouile condicii de pensiuine, sau cari au dela biroul pensiilor, certificate despre taxele lor de întreținere, apoi acei invalizi de războiu, cari posed titluri de ajutor sau certificate de pensiuine liberată după legea pensiilor grade inferioare, sunt invitați a se prezenta personal și precis, începând cu ziua de 15 August c., orele 8—1 a. m. Se atrage atențiunea că toți aceia cari nu se prezintă, pot primi pensia lor numai la plățirea viitoare în Decemvrie.

Consiliul orașenesc.

Redactor responsabil: Nicolae Bratu
Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”.

„CETATEA“**BANCA ECONOMICĂ-COMERCIALĂ S. A. BRAȘOV****Concurs**

Pentru ocuparea următoarelor posturi de funcționari la banca „CETATEA“:

1. 4 posturi de contabili și ajutoare de contabili la Centrală în Brașov.

2. 2 posturi de funcționari la Sucursala Cohalm.

3. 2 posturi de funcționari la Sucursala Toplița-Română.

Condiția pentru ocuparea acestor posturi este absolvirea unei școli superioare de comerț cu certificat de bacalaureat și practică de bancă. La cereri se vor anexa pe lângă certificatul de bacalaureat, certificatele de servicii și curriculum vitae.

Cei cu studii academice vor fi preferați.

Retribuția materială se va face în conformitate cu tabloul de salariare în vigoare și pragmatica de servicii a institutului.

4371

Direcțiunea generală.**O trăsură nouă** vopsită negru și cu cobără de piele neagră, se află de vânzare în Hașfalău, str. Brătianu Nr. 15. 4274**Firma** 4354**Spindler & Weber**

fabrică de mașini, turnătorie de fer și metal

nou instalată în

Sibiu Piața Fânului Nr. 6

Cel mai ieftin izvor de cumpărare

Mare asortiment în haine de băieți fabricație proprie la

Bernhardt Jzsak

depozit de haine și croitor de domni

Sibiu, strada Ocnei Nr. 11. 4368

Legea agrară pentru Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș, votată de adunarea deputaților la 19 Iulie și publicată în „Monitorul Oficial” dela 30 Iulie 1921 și regulamentul de aplicare al acestei legi. Cu îndrumări și deslușiri de Dr. Aurel Dobrescu fost deputat și membru în comisia agrară specială a Camerei deputaților. Ediția II completată, prevăzută cu Indice alfabetic și cu un Tablou sinoptic de expropriere. Cartea trimisă cu ramburs costă 13 lei, iar dacă se trimite banii înainte 10 lei. Se poate comanda dela Librăria „Foia Poporului”, sau dela alre librării românești din țară.

4022

Lucrări de mobile
— și de tapițer —
din prima mână la
Hörger & Kepp,
Strada Orezului 27**Deschidere de atelier!** 4395

Cu onoare aduc la cunoștința oară Public, că am deschis în Sibiu, strada Zidului (Neustift) No. 20, un

atelier de lăcătușerie și mecanicPrimește tot soiul de lucrări, cari cad în bransa mea, precum și reparaturi de orice mașini, reparaturi de biciclete, de mașini de cusut și de scris etc. etc. — Primește instalațiuni de apaducte și conducte de gaz. — Rugând onor. Public se sprijinească întreprinderea mea, semnez cu distinsă stimă: **E. Costea, mecanic.****PENTRU APOTECARI****CARTE DE RECEPTE**

după noua lege se află de vânzare la

Librăria „Foia Poporului” Sibiu.

Prețul 240 Lei

Carte de 10.000 rețete, legată și trimisă pe post.

Noutăți aparte de saison!Stofe de lână și de mătase pentru
Rochii, costume și mantouri
Catifele, peluchuri

Voile de lână, stofe de spălat

Căptușeli mărunțșuri,

Atlas de lână, gloturi

Rufării de dame, șifonuri,

Ciorapi, mănuși de ață de tricot

și de mătase

Umbrele, cordonie la modă

Nasturi, cataramă

Dantele și articli de decorațiuni

recomandă în mare asortiment cu prețuri solide

CASA DE MODE**FRIEDRICH BINDER** succ. lui A. Trentina
Sibiu, str. Regina Maria 25**40.000 buc. cărămidă**de nisip, e de vânzare în ne-
mijlocita apropiere a stației Ve-
stem, lângă șoseaua Națională, la
Ioan Ant. Mărginean în Veștem.
4317**Spuneți tot-
deauna**când comandați sau cumpărați
ceva, că ați citit inseratul sau
publicația în „Foia Poporului”.**TURNATORIE****de fer și metal**Sibiu str. Dorobanților 34
(fosta strada Lungă)Primește orice comandă
pentru turnat după model
sau după obiecte. — Repa-
rații de orice fel: Motoare,
mori, construcții de fer și
apaduct, garnituri de trea-
rat, instalațiuni electrice**BUZDUGHINĂ ȘI HOZA**Sibiu str. Dorobanților 14.
4241**FABRICA**

de 4338

ȘTAPILE**„UNIVERSAL”****SIBIU**

Strada Sării Nr. 14

4405

2 garnituri de treeratcu motor de benzină
de 8 puteri cai fabri-
cat Langen & Wolf,
cu castan 900 fabricat
Hofherr & Schrantz
sunt de vânzare la
Mathias Reisenauer,
Turnișor No. 222**OPINCI**

tăiate și întregi

talpă, piele neagră
și galbenă, cu
prețurile cele
mai moderate se
află de vânzare la

Prima pielărie românească

I. Hentea și Co.

SIBIU, Strada Rotarilor No. 1

4396

4376

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

4307

„ALBINA”**INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
CENTRALA SIBIU
FONDATĂ LA ANUL 1872****Sucursale:** Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș,
Târgul-Murăș, Timișoara, Săn-Mărtin.Capital deplin vărsat **Lei 25.000.000.—**
Fonduri de rezervă „ **16.000.000.—**
Depuneri spre fruct „ **256.000.000.—**

Legături cu toate centrele din țară.

Lucrează direct cu cele mai mari bănci
din America.Are o secție specială pentru afacerile
Americane.Jerfește anual sute de mii lei pentru sco-
puri de binefacere și culturale.Primește **DEPUNERI SPRE FRUCTIFICARE DE
PLATA LA VEDERE:** cu **5% DOBÂNDĂ**fără considerare la sumă. Pentru **DEPUNERI CU****TERMIN FIX:** plătește **5½%—7%** după mă-
rimea sumelor și durata termenelor de plată.

Darea către stat o plătește institutul din al său.

Cărți vechide știință, literare sau biseri-
cești, fie din anii din urmă
sau de zeci de ani, cumpără**LIBRĂRIA „FOAIA POPORULUI”
SIBIU****SALAMĂ DE IARNĂ**chilogramul cu **Lei 90.—**, livrăm prompt
franco la locuință, în pachete de 5—10 kilograme**CREDITUL TECHNIC TRANSILVANEAN****SIBIU, Strada Schewis No. 10****PENTRUCÉ****MOTOARELE noastre DE BENZINA DE 4
HP., tip M. A. fabricațiune a fabricii de motoare din
Deutz, (Langen & Wolf) sunt indispensabile pentru orice
atelier de mică industrie sau agricultură**

In umra bunelor sale calități, ce le înșirăm mai jos, a devenit indispensabile:

Acele motoare mână:

Mașina de scărmanat lână, rân-
deaua mecanică, mașina pentru
găurit, macarale, mașina pentru
tocat carne, dinamuri, mașina pen-
tru a cuti, tocila, fereștrăul, cen-
trifuga, mașina de îmblățit, ma-
șina pentru tăiat nutreț, pompe,
mori ș. a.

Avantajele speciale:

motoarele sunt simple, ieftine,
mici și sigure. Aprinderea sigură,
consumă puțin combustibil, se
mănușează ușor mare durabili-
tate, foarte ușor transportabil în
urma grăntății. f. mici, se poate
întrebuța și la scopuri, la cari
trebuie să fie transportat, ceeace
se poate face și de către oameni
pe o capră portabilă. Montarea
și schimbarea pieselor e foarte
ușoară. Refrigeratia foarte bună.Acele motoare într-adevăr
înseamnă o **avutie** întreagă pen-
tru proprietar.N'a mai fost tip de motor
atât de **bun și ieftin!**Furnizăm aceste motoare cu
prețuri foarte ieftine deoarece do-
rim să-l introducem în tol local
tipul nostru de motor, pentruca
mica industrie și gospo-
dărie să poată lucra mai renta-
bil și să câștige oamenii mai multMotoarele noastre sunt ne-
întrecute!Cereți oferte și prospect, Vi-
se trimite gratuit!**DEPARTAMENTUL MAȘINELOR**

al reuniunii agricole s. a.

Sibiu strada Sării 22 ■ Sighișoara strada Baier 47 ■ Mediaș Piața Cazarmei 15

„Prefacerea vechilor școale“

Un răspuns pentru „Lumina Satelor“.

A fost deajuns ca Statul să pornească, din nou, spre drumul statificării școalelor, ca învățătorimea din Ardeal să fie iară stropită cu noroi de către unii dintre fruntașii Bisericii. Această eșire am observat-o mai pe urmă în „Lumina Satelor“ din 12 August c., prin publicarea articolului „Prefacerea vechilor școale“, la care articol, în numele mai multor colegi învățători, voesc a observa următoarele:

Imprejurări mari de Stat cer, ca învățământul în România să fie numai de Stat, Astfel oamenii Statului grăbesc să sfârșască odată această statificare. Că ce împrejurări silesc Statul la aceasta, n'o putem destăinui, pentru că nu vrem, ca să mănăm apa pe moara străinilor. Atât putem să amintim, că școalele confesionale ale națiunilor neromânești s'au dovedit de cele mai bune focare de răspândire a ideilor șoviniste pentru dărimarea Statului Român.

Reprezentanții Bisericii nu se pot împăca cu gândul, de a i-se lua dreptul asupra școalei. Așa e omul zidit: cu poftă multe! Din ce are, ar vrea tot se mai aibă, decum să lese ceva a i-se lua de voie bună.

E adevărat: Învățătorii au cerut în adunările lor statificarea școalelor. De aci a pornit, din anumite cercuri preoțești, o ură neîmpăcată. Ura aceasta a fost apoi izvorul nesecat de ponegriri a întregii dascălimii. Că dascălul e așa, ba că e așa (vezi „Lumina Satelor“ Nr. 31) că face lucrul numai pe jumătate, ba că una, ba că alta. Vorbe de babe și de oameni prea scurți la vedere. Cine e fără de păcat pe lumea această? Cine e pe deplin adevărat în meseria sa, încât să nu-i afli — vorba aceea — nod în papură?

Ei, să recunoaștem, că multe păcate mai are școala noastră. Dar e foarte ușor, a vedea paiul din ochiul altuia și bârna din ochiul tău nu!!

De aceea, s'o spunem și noi pe față, să nu mai tot umblăm cu mâta 'n sac. Înainte cu două mii de ani Blandul Isus a învățat că: *mântuirea omului stă în dragostea deapropelui* și după douăzeci de sute de ani am văzut un război cum n'a mai fost pe lume.

Ce-au făcut miile, ba poate milioanele de preoți, de-acum două mii de ani până azi?! Sămănat-au dragostea lui Isus? Fără să ne mustre conștiința putem spune, că: roadele au fost slabe de tot! Cine poartă vina, că azi lumea să 'nchină mai mult la Iuda (banului), decât la Hristos? Cine a lăsat să se usuce floarea dragostei deapropelui? Nu cei cari n'au dus îndeajuns apă vie (predică) pentru mântuirea neamului omenesc!?

Multe și mari sunt păcatele omenimei. Pentru înmulțirea acestor păcate vor fi răspunzători mai întâi aceia, cari sunt puși pentru curățirea omului din păcat.

Până acum preoțimea noastră n'a prea fost învinuită de neîndeplinirea chemării sale, însă le punem la inimă preoților noștri, că în curând va suna ceasul, când se va cere dela ei mai multă muncă în ogorul lui Hristos, decât până acum. Și pentru aceasta va fi de lipsă, ca preotul să-și vadă mai mult de biserică, iar școala s'o lase în grija Statului, precum se întâmplă aceasta în toate țările.

Dacă este adevărat, că învățătorii confesionali nu sunt la locul lor, atunci școalele normale confesionale (pedagogice) poartă vina, adică profesorii teologi, cari n'au știut cum să-i învețe.

Cel puțin așa știm noi, că dacă copiii din școală nu învață bine, vina o poartă învățătorul. Tot așa la orice lucru. Despre croitorul, care face haina strâmtă, încă zicem, că nu-și pricepe meseria. Deci, învinovățând pe învățători, greșala s'o căutăm la școalele normale.

Dar multe sunt de zis. Nu e însă locul aci, în foi scrise pentru popor, ca conducătorii lui să fie ponegriți. Gazetele populare trebuie să fie scrise cu gânduri de înălțare sufletească, iar poporul trebuie să privească în preot și în învățător un **soare fără' de pete**. De aceea eu am cercat a scrie cu o penă mai puțin veninoasă și cu intenții mai mult creștinești. E de dorit, ca în curând să vedem lucrând preotul și învățătorul mână în mână, pentru înaintarea neamului și a patriei noastre iubite.

Un învățător de stat.

Inscrieri școlare

La gimnaziul din Cohalm înscrierile în clasele I—IV se fac în anul acesta între 1—14 Septembrie. Examenul de orice categorie se țin între 15—22 Septembrie. Se așteaptă în cel mai scurt timp încuviințarea Ministerului, ca gimnaziul să poată funcționa și pe mai departe ca gimnaziu mixt.

La școlile de poștă și telegraf din București, Timișoara, Oradea mare, Cernăuți, Chișinău și Roman, se primesc câte 50 elevi, băieți sau fete, absolvenți de 4 clase secundare, având a face un curs de 6 luni, după care vor fi angajați în corpul funcționarilor de poștă. La Oradea și Timișoara va fi și câte un internat pe lângă școală. Cursul se deschide la 1 Octombrie. Înștiințările să se facă în zilele acestea. Amănunte dau oficiile postale din capitalele județelor.

O școală profesională de fete se va deschide în Septembrie la Ibașfalău, în vechiul castel „Apafi“, unde până acum a fost căminul elevilor de liceu și postul de jandarmi.

Primirea ucenicilor în atelierele și depourile căilor ferate. În atelierele și depourile căilor ferate române se angajează ucenici în anul I al școalei, în ziua de 28 Septembrie a. c., pe lângă un examen de primire, în următoarele condiții:

Băieții se vor prezenta în persoană, cu toate actele în regulă, în ziua de 28 Septembrie, la direcțiunea acelei școale, care va hotărî, în urma examenului ce se va ține. Documentele delipsă pentru a fi primit în aceste școale sunt: a) Certificat de naștere, b) Certificat de naționalitate, c) Certificat de absolvirea cursului primar complet. Vârsta trebuie să fie cel puțin 14 ani împliniți și să nu fie trecut de 17 ani.

În ziua de 28 Septembrie, băieții trebuie să fie însoțiți de părinții sau tutorii lor, cu cari se va încheia în caz de primire, îndată, contractul de ucenicie. Cerețile se pot adresa și înainte, sau numai în ziua de 28 Septembrie, la atelierul sau depoul unde băiatul dorește să fie primit. Astfel de școale de ucenici sunt la: Atelierele din București-Nord, Galați, Iași, Pașcani, Cluj, Timișoara, Tighina, Turnu-Severin, Constanța, Simeria, Brașov și la Depouri din Timișoara, Brașov, Oradea-mare. Cei doritori a îmbrățișa această carieră de mecanici, tâmplari și lăcătuși, să se adreseze la atelierele căilor ferate din orașele susnumite, de unde vor putea primi și alte informații mai deaproape.

O școală tehnică aeronautică se deschide la Mediaș, unde se primesc 40 de băieți dela 11—14 ani, cari au absolvit școala primară și sunt fii de cetățeni români. Examenul de primire se ține la 10 Septembrie.

Cei primiți vor fi întreținuți pe socoteala Statului, în tot timpul celor 8 ani de învățătură. Absolvenții pot intra apoi în școala de ofițeri mecanici aeronautici sau pot rămâne în trupa aeronauticii (la aeroplan) cu gradul de maestru, având dreptul la înaintare și favorul art. 52 din legea recrutării. Amănunte se pot primi la Mediaș.

Prețul cerealelor

Asupra prețului cerealelor în vechiul regat, primim din București următoarele informațiuni: După știri sosite în Capitală, agricultorii devin din zi în zi tot mai alarmați de condițiunile în care se văd siliți să-și vândă produsele. Prețurile cerealelor scad mereu și sunt semne, că vor scădea și mai mult. Treieratul s'a sfârșit aproape în toată țara. Vânzarea grâului și orzului se face însă cu greutate, fiind puțini cumpărători. Cauza este lipsa de bani. Băncile, cari de obicei se ocupă cu cumpărarea de cereale, neavând de prezent bani destui, cumpără puțin și dau prețuri mici.

Lucrul câmpului fiind făcut anul acesta cu mari cheltuieli, agricultorii abia dacă capătă cât au cheltuit ei cu cerealele. Această stare de lucruri îi pune pe mulți pe gânduri și spun, că pe viitor vor semăna mai puțin. Știrile sosite din București în zilele din urmă vestesc, că orzul a scăzut la 25 mii lei vagonul, iar grâul la 36 mii de lei. În județul Roman, de pildă, unii comercianți de grâne au făcut cumpărături pe prețul de 42 mii lei vagonul de grâu, când prețul maximal e 45 mii lei. Alți negustori fac acum numai învoiala, rămânând a hotărî prețul mai târziu. Ei sunt de credință, că prețul cerealelor va mai scădea.

Brăila, 13 August 1923. Se fac puține afaceri. Prețurile sunt schimbăcioase, din cauza valutei, care încă se schimbă mereu, în sus și 'n jos. Din străinătate nu sunt cereri și nici afaceri nu se anunță. Azi s'au coterat la bursă următoarele prețuri pentru cereale: Braila orzul 36 mii lei vagonul de 10,000 kg., porumbul 38 mii; Galați orzul 36,500 lei, ovăsul 38 mii; Constanța orzul 37 mii, porumbul 38,500 lei; Giurgiu porumbul 35 mii; Silistra porumbul 34,800 lei; Tulcea orzul 36,200 lei, porumbul 38 mii; în Basarabia orzul 34 mii, porumbul 37 mii lei vagonul.

Dela târguri

Scandal la un târg. Din Saschiz, județul Târnava mare, ni se scrie: Sergentul de jandarmi, originar din Hașfalău, s'a dus din oficiu la acel târg, dar turmentat de beție, dimpreună cu învățătorul român din Saschiz, s'au prezentat acolo ambii. Au luat cu forța doi cai dela niște corturari și punându-se călare, sergentul mergând înainte cu sabia trasă, și-au făcut loc ca să călărească. Batjocuri și ponegriuri nemai pomenite s'au făcut din partea oamenilor aflători acolo, în contra acestor doi eroi. Abia la intervenția primarului comunei din Saschiz, cu amenințare că va raporta cazul oficiilor competente, s'a restabilit ordinea. Dar către seară, din nou se ivește alt scandal, tot din partea acestora. În comună aflându-se o trăsură cu cai, cu forța deshămand caii, s'au urcat pe ei și s'a început al doilea scandal, pânăce proprietarii, amenințând cu ciomegile, au putut ajunge la caii lor. Pentru estermnarea astorfel de oameni, cari fac atâta rușine neamului, rog să fie publicați în foaie, ca să știe și alții, ce fel de elemente avem în unele locuri. Ioan Munteanu, fost în târg.

Loc deschis*)

Din isprăvile curioase ale societății de asigurare „IVRIA“, soc. anonimă.

Caracteristic pentru prăbușirea generală economică, care a urmat după război, au fost multele înființări de societăți cu rost și fără rost, mai cu seamă în branșa asigurărilor.

E de interes general a atrage atenția publicului asupra bilanțului din primul an al societății de asigurări generale „Ivria“. Conform bilanțului, Ivria a avut 5.057,502 lei pentru taxe din ramurile elementare. Din suma aceasta cad la asigurări reciproce 1.375,724 lei. Dacă confrontăm aceste două sume, vedem, că societatea ține sume prea mari în cont propriu și nu se gândește destul la acoperirea asigurărilor reciproce, cu toate că la spatele ei stă societatea de asigurări din Frankfurt.

Cheltuielile înghit 70% din taxele încasate. Proportia aceasta de cheltuieli e foarte mare, încât bilanțul nici în cazul, dacă societatea n'ar avea de plătit nici un fel de daune, nu s'ar putea încheia cu câștig. E uzul ca din taxele elementare încasate să-și țină 40% ca rezerve de taxe. Dacă „Ivria“ ar fi procedat așa, bilanțul ar fi fost și fără pagube pasiv. E evident, că bilanțul nu corespunde cerințelor legale, pentru că în ramul taxelor elementare s'au pus numai 661,061 lei în rezerve, ceea ce corespunde în loc de 40% conform legii, numai la 20%.

În socoteala asigurărilor pe viață sunt conținuți 158,540 la eșite, pe când provisionul dela asigurările reciproce figurează numai cu 1.174,511, așa că a scris cu un milion mai mult la contul de rezultat. Budgetul cheltuielilor

*) Pentru cele publicate în această rubrică, redacția nu primește răspunderea.

lilor e de 598,726, și dacă luăm în seamă această sumă, mai rămâne pe seama zidurilor peste 400,000 lei. La rezerve au deținut 948,170 lei din taxele intrate în sumă de 1.324,555 lei

Un cunosător.

Dare de seamă

Cu ocazia aranjării producției teatrale împreună cu dans, la Sfântul Ilie, din partea studenților din plasa Agnita, s'a încasat suma de 5,545 lei, din cari detrăgându-se spesele de 3,176 lei, rămâne venitul curat 2,349 lei, care sumă să distribue în modul următor: 1000 lei se pune bază unui fond cultural al studenților din plasa Agnita, 500 lei se pune bază unui fond pentru ridicarea unei case culturale naționale în Agnita, 749 lei, să adauge la fondul zidirii unui nou edificiu școlar de stat în Agnita, iar restul de 100 lei se dă la fondul pentru zidirea unei biserici ortodoxe române în Agnita. Libelele pentru cele două depuneri dintâi le administrează despărțământul Agnita al Asociațiunii, fiind banii depuși la banca „Frăția“ din Agnita.

Fie acest început îndemn tinerimei studioase din Valea Hârtibaciului și împinteați de frumosul rezultat și reușita morală și materială să continue cu astfel de producțiuni, spre cinstea lor și a școlii românești, rămânând ca în fiecare an la Sfântul Ilie tinerimea studioasă depe Valea Hârtibaciului, cu centrul Agnita, să aranjeze o astfel de petrecere.

Suprasolviri au făcut dnii: preotul Valer Cozma 15 lei, Dr. R. Curta avocat 25 lei și Iosif Schmidt librar 10 lei, cărora le exprim ca și tuturor participanților, în numele studenților aranjatori, sincere mulțumiri,

Agnita, 6 August 1923.

Eugeniu Munteanu

primpretor-organiza orul petrecerii.

Un răspuns

Primit spre publicare următoarele rânduri, cărora le dăm loc pentru orientarea celor interesați:

Domnule Director,

În „Foaia Poporului“ No. 32 din 12 August a. c., am citit „o lămurire“ din partea zisului „Sindicat al industriașilor și meseriașilor români din Sibiu“, unde se scrie că: Uniunea generală a micilor industriași și meseriași din România Mare, va ține un *congres internațional* în zilele 26—28 August la Sibiu, cu două bresle.

Cu ocazia vizitării orașului D-Voastră, luând cunoștință de aceasta, mă surprinde răutatea vădită a acelora, care zic că fac din aceasta operă românească. De aceea, pentru D-Voastră cât și pentru opinia cetitorilor D-Voastră voi arăta, cine este această organizație și scopul ei.

Uniunea generală a micilor industriași și meseriași patroni din România mare, recunoscută prin înaltul Decret Regal No. 3168—1921, este pur național, probă recunoașterea ei de către Maestatea Sa Regele. Filiala din Sibiu, ca anexă a centrului din București, deși la începutul organizării ei, este compusă numai din meseriași români și din diferite bresle, iar nu așa după cum s'a zis.

Congresul ce va avea loc în zilele de 26—28 August a. c., unde va lua parte cel puțin doi miniștri de resort, va arăta în deajuns caracterul lui, care va fi național, nu *internațional*, cum îl califică acel zis sindicat.

Primiți etc.

Președinte general al U. G. M. I. și M. P. din România mare

Alexandru Samoil

Sibiu, 15 August 1923.

No. 511/923.

4398

Primăria comunei Mohu.

No. of. com. 692/923.

4406

Publicațiune

Comuna Mohu esarandeză hotarul comunei Mohu, pășunea dela Cașolțin și pășunea din „Balta Neagră“, pentru pășunatul oilor în iarna 1923/24, în ziua de 26 August 1923, după amezai la 3 ore, prin licitațiune publică orală împreună cu oferte închise.

Prețul strigării Lei 12,000. Vadiul 10%.

Condițiunile detaliate în decursul orelor oficiale se pot vedea la primărie în biroul notarului comunal.

Mohu, 15 August 1923.

Primăria comunală

Teodor Dordea Nic. Albani primar com. not. com.

Cooperativa de Consum și Vitorificare din Viștea de Jos.

Publicație

Cooperativa din Viștea de Jos, jud. Făgăraș caută boltaș-crașmar priceput. Salar lunar 2000—2200 Lei după starea familiară a oferteului. Căpune 20.000 Lei. Doritorii de a ocupa acest post, să se adreseze Direcțiunei, arătând nu arul și etatea membrilor din familie.

4400

Concurs

pentru ocuparea postului de BOLTĂȘ

conducător, cu salar lunar de 1000 lei, 8% din vânzare, 4 stănjini de lemne, locuință și luminatul în natură. Concurentul să fie comerciant de profesie și să depună cautiune în valoare de 20.000 lei.

Cooperativa „Furnica“ Avrighi

Hârtie maculatură se află de vânzare la librăria „Foi Pop.“, Sibiu.

Primăria comunei Noul-săsesc

Nr. 766/923.

4392

Publicațiune de licitație

Comuna polițică Noul-săsesc esarandeză Duminecă în 2 Septembrie a. c., după amezai la 2 ore, pășunatul de iarnă pe 1923/24 al comunei și al bisericeii.

Condițiunile se pot afla în cancelaria comunală.

Noul-săsesc, 8 August 1923.

Primăria comunală.

Arandare de pășunat

Comuna Lancrâm, jud. Sibiu, esarandeză pășunatul de iarnă pentru oi prin licitațiune publică în 2 Septembrie 1923, în cancelaria comunală.

Prețul strigării 17,000 Lei.

Condițiunile se pot vedea în cancelaria notarială.

Lancrâm la 12 Aug. 1923.

4410 Primăria comunală.

Deschidere de prăvălie.

Cu onoare aduc la cunoștința onor. public, că m-am deschis în Sibiu str. Wachsmann No. 21, o prăvălie de ghețe, unde se află ghețe frumoase bine confecționate de doamni, dame și copii fabricat propriu. Se primesc comande de ghețe cari se eleptuiesc prompt și solid.

Rugând onor. public să mă sprijinească, cumpărând dela mine și dându-mi comande, semnez cu distinsă stimă: Gheorge Secaș, 4404 maestru-pantofar.

Haine pentru copii de școală

reparatur, curățit de haine, se primesc și execută acum spre deschiderea școalelor, cu prețurile cele mai ieftine la firma S. Holt, Sibiu, Fingerling (sub treptele porcarilor) No. 8. 4407

Primăria comunei Mohu.

Nr. of. com. 598/923.

4369

CONCURS

Pentru întregirea postului de moșă comunală, în comuna Mohu, se publică concurs cu termenul de 15 August 1923.

Doritoarele de a ocupa acest post, sunt invitate a-și înainta cererile, provizute cu documentele de calificare și practică, primăriei comunale din Mohu, până la data susnumită, care le va înainta apoi ofierului saitar județan.

Emolumentele sunt 1000 lei salar anual și taxa de căre 40 lei de fiecare naștere, apoi 600 stănjini pătrap pământ arător.

Mohu, 15 Iulie 1923.

Primăria comunală.

Casă în Soroștin

Piața mare Nr. 64, cu toate clădirile necesare, local de prăvălie și grădină mare, e de vânzare imediat. A se adresa la proprietar acolo. 4391

Registre

pentru bănci, fusofiri, comercanți și meseriași, se află de vânzare în mare alegere la

Librăria

„Foaia Poporului“

Sibiu, str. Mitropoliei 12

Fermă mare

cu grajd pentru 20 de vite e de vânzare. Sibiu strada Maierilor 3. 4393

Aviz

4405

În cancelaria notarială din Lancrâm, jud. Sibiu, se primește momentan un scriitor, pe lângă o retribuțiune lunară de 500 eventual 800 Lei și după praxă și sîguntă venite laterale, locuință, încălzit și luminat. — A se adresa la Primăria comunală.

Ucenic-Practicant cu 2-3 cl. civ. și din familie bună, cantă Nicolae Răchitan. Manufactură, Colomale și Fierărie, Săsciori, jud. Sibiu. 4399

Se caută un morar

pentru o moară cu site. Tot acolo se află de vânzare o mașină de scărmanat lână completă cu lup, care costă 40,000 Lei. A se adresa la Kartmann, Cunța. 4408

Abonamente de LAPTE

Începând dela 1 Septembrie pentru lapte de vacă și de bivoliță se mai promesc în Sibiu, str. Margareta 9.

De vânzare o trăsura modernă

ușoară, pe arcuri aproape nouă pentru unu sau doi cai. Informații referitoare se primesc dela portarul Fabricilor de mașini And. Rieger s.a. Sibiu. 4403

Publicațiune

Comuna Săcădate arandeză pe calea licitațiunei publice, în 22 August 1923, la 2 ore după amezai, în cancelaria comunală, pășunatul pentru oi precum urmează:

1. Hânsurile până în Părul Dosului, din 1 Septembrie 1923 și până în 25 Martie 1924; Miziștile preste tot, după slobozitul vitelor în coceni și Pădurea din Jos, din 1 Decembrie 1923 și până în 22 Martie 1924, toate la oaltă cu prețul strigării de 5000 lei.

2. „Coșcanțele“ spre Glâmbocă, 8 zile după slobozitul vitelor în coceni și până în 3 Iunie 1924, cu prețul strigării de 4000 lei.

3. Lunca Săcădății, 4 zile după slobozitul în coceni și până în 6 Maiu 1924, cu prețul strigării de 400 lei.

Condițiunile mai de aproape se pot privi în cancelaria comunală. Primăria comunală.

Nr. 508/923 of. com.

4397

Publicațiune

Primăria comunală din Bungard (jud. Sibiu) dă prin licitațiune publică pardosirea străzii „Avram-Iancu“, în lungime de 200 metri pe ziua de 26 August 1923, ora 1 d. a. în cancelaria comunală din loc.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele de oficiu la primăria comunală.

Bungard, 12 August 1923

Primăria comunală.

UN ÎNVĂȚĂTOR

care posedă limba română și germană se caută pentru o întreprindere industrială din regat. Amănunte se dă la „Amylon“, fabrică de scrobeală, Sibiu. 4394